

Notat

Fra: KFF, ved Jan Erik Sundby

Oslo 11.05.2017

Til: Skolene og andre

Endringer i mva-kompensasjonsregler for voksne elever uten rett

I forbindelse med framlegg av revidert budsjett for 2017 kommer regjeringen med den endelige løsningen på saken om mva-kompensasjon for friskoler. Friskolene har fra lov om mva-kompensasjon ble vedtatt, mottatt kompensasjon for all skoledrift inkludert SFO og internat. I 2015 begynte imidlertid en del skattekontorer å holde tilbake mva-kompensasjon for internatdelen og for voksne elever uten rett. Skattekontorenes praksis var svært ulik og i noen tilfelle gikk de tilbake 10 år i tid, i andre to. KFF tok denne saken opp politisk og FIN-komiteen ba om at skolene skulle få kompensasjon for dette. Det resulterte i at Stortinget vedtok en lovendring som ga full kompensasjon for internat fra 01.01.2017. Samtidig ble det bevilget midler til en tilskuddsordning hvor skolene kunne søke om å få dekket mva-utgifter som ikke var kompensert. For voksne elever ble det lagt opp til at det skulle kompenseres ved å øke tilskuddssatsene for disse elevene.

I revidert budsjett la imidlertid regjeringen opp til å gjøre ytterligere endringer i kompensasjonsloven slik at det også vil bli gitt mva-kompensasjon for voksne elever uten rett som er elever ved friskoler.

Ordningene omkring denne saken er omtalt i Prop nr 129 S side 27:

Kap. 228

Tilskudd til frittstående skoler mv. Post 71 Frittstående videregående skoler, overslagsbevilgning

I Saldert budsjett 2017 ble bevilgningen økt med 9 mill. kroner til økt statstilskudd til frittstående skoler med elever uten rettskrav til opplæringen, jf. Innst. 400 S (2015–2016). Regjeringen foreslår at merverdiavgiftskompensasjonsordningen utvides til å omfatte merverdiavgiftsutgifter knyttet til elever uten rettskrav, jf. Prop. 130 LS (2016–2017) Endringar i skatte-, avgifts- og tollavgivinga.

Som en følge av dette foreslår regjeringen å redusere bevilgningen med 9 mill. kroner, jf. økning under kap. 1632, post 72. Post 83 Tilskudd til friskoler med internat og friskoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående opplæring. Stortinget bevilget i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2016 12 mill. kroner til kompensasjon for tapt merverdiavgiftskompensasjon til friskoler med internat og friskoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående opplæring, jf. Innst. 400 S (2015–2016).

Utdanningsdirektoratet har opprettet en tilskuddsordning hvor de aktuelle skolene kan søke om tilskudd for å få dekket tapt merverdiavgiftskompensasjon. Kompensasjonen skal kun gjelde for de varer og tjenester som er brukt i virksomheten til og med 31. desember 2016, da nytt regelverk er på plass fra 1. januar 2017. Basert på ny informasjon om antall skoler som har mottatt krav om tilbakebetaling av merverdiavgiftskompensasjon og beløp det søkes kompensert om, anslår

Kunnskapsdepartementet at bevilgningsbehovet for ordningen vil være 30 mill. kroner i 2017. Bevilgningen foreslås derfor økt med 18 mill. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2017.

I prop 130 LS (2016-2017) omtales lovendringen på følgende måte på side 48:

15 Frittstående skular med vaksne utan rett til vidaregåande opplæring

Utgifter som frittstående vidaregåande skular har til opplæringa av vaksne elevar utan rett til vidaregåande opplæring er ikkje omfatta av den generelle ordninga med meirverdiavgiftskompensasjon for kommunesektoren. I Revidert nasjonalbudsjett 2016, jf. Innst. 400 S (2015–2016), uttala fleirtalet i finanskomiteen at dei føreset at «[...]samtlige skoler får kompensert for den tapte merverdiavgiftskompensasjonen som følge av praktiseringen av eksisterende regelverk. Kompensasjonen skal også gjelde for de krav og avkortninger som fremsettes inntil nytt regelverk er kommet på plass, og det forutsettes at et slikt nytt regelverk gjøres gjeldende fra 1. januar 2017».

I statsbudsjettet for 2017 vart føresetnadene til Stortinget fylgde opp ved at frittstående skular fekk auka statstilskot for vaksne elevar utan rett til vidaregåande opplæring. Samstundes fekk dei frittstående skulane òg rett til kompensasjon for meirverdiavgiftsutgifter for oppføring og drift av internatdelen til skulane. Av administrative omsyn vert det gjeve kompensasjon for elevar med og utan rett til vidaregåande opplæring for internatdelen. I behandlinga av statsbudsjettet for 2017 fatta Stortinget eit oppmodingsvedtak (forslag nr. 14 til Prop. 1 LS (2016-2017) og Innst. 3 S (2016-2017)): «Stortinget ber regjeringen sørge for at dekningen av friskolers merverdiavgiftsutgifter for vaksne elevar som ikke har rettskrav på vidaregåande opplæring blir fullt ut kompensert gjennom forhøyet tilskuddssats fra 1. januar 2017.»

Den auka tilskotssatsen for dei frittstående skulane skulle dekkje meirverdiavgiftsutgiftene for drift av skulen knytte til elevar utan rett til vidaregåande opplæring. Meirverdiavgiftsutgifter for investeringar vert i dag ikkje dekte. For å dekkje dei fulle meirverdiavgiftsutgiftene i samband med både drift og investeringar for dei frittstående skulane, foreslår departementet å utvide ordninga for meirverdiavgiftskompensasjon til òg å omfatte opplæringa av elevar utan rett til vidaregåande opplæring ved frittstående skular. Administrative omsyn taler òg for ei slik utviding av ordninga for meirverdiavgiftskompensasjon. Samstundes foreslår regjeringa å reversere auken i tilskotssatsen. Det er intensjonen til Stortinget at dei frittstående skulane skal få dekte meirverdiavgiftsutgiftene frå 1. januar 2017. Regjeringa foreslår difor at utvidinga av ordninga for meirverdiavgiftskompensasjon får verknad frå 1. januar 2017. Dei som har rett til kompensasjon etter utvidinga kan søkje om å få dekte meirverdiavgiftsutgifter frå den fyrste halvdelan av 2017 i påfølgjande skattemeldingar for meirverdiavgiftskompensasjon.

Det er anteke at framlegget om utviding av merverdiavgiftskompensasjonsloven medfører ein auke i kompensasjonsutbetalingar på til saman 12 mill. kroner påløpt og 10 mill. kroner bokført i 2017. Utvidinga vert dekt gjennom reduksjonar på budsjettet til Kunnskapsdepartementet, jf. Prop. 129 S (2016-2017) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2017.

Departementet viser til framlegg til endring av merverdiavgiftskompensasjonsloven § 2 fyrste ledd bokstav f og framlegg om ny bokstav g. Departementet foreslår at endringa tek til å gjelde straks, med verknad frå og med 1. januar 2017.

Selve lovendringen er gjengitt på side 75

**Forslag til lov om endringer i
lov 12. desember 2003 nr. 108
om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.
(merverdiavgiftskompensasjonsloven)**

I

I lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. (merverdiavgiftskompensasjonsloven) gjer ein følgjande endringar:

§ 2 fyrste ledd bokstav f og ny bokstav g skal lyde: f) internatdelen ved skoler godkjent etter friskolelova, som er en del av skolens tilbud til egne elever,

g) opplæring av voksne elever uten rett til videregående opplæring ved frittstående skoler etter forskrift fastsatt med hjemmel i friskolelova § 3-1 femte ledd og ved frittstående skoler som er godkjent for å drive særskilt opplæring for funksjonshemmede, jf. friskolelova § 3-1 andre ledd andre punktum.

KFF sine merknader

I teksten er det presentert som at tilskuddssatsene allerede er justert. Så langt vi kjenner til er det ikke gjennomført, og vi legger derfor til grunn at tilskuddssatsene per elev er de samme for rettselever og andre elever slik de er presentert på Udir sine nettsider og er lagt til grunn for utbetalinger så langt i 2017. Disse satsene skal altså videreføres.

Regjeringen setter av ytterligere 18 mill kr for å dekke tilskuddsordningen. Dette er tall som har framkommet etter innrapporteringer fra skolene gjennom KFF. Vi legger også her til grunn at kostnadene skal dekkes uavhengig av den budsjettmessige dekningen, men forstår det slik at KD ønsker best mulig samsvar mellom bevilgning og forbruk.

I og med at regjeringen nå snur i denne saken og gjeninnfører kompensasjon ikke bare for internat men også for voksne elever uten rett, vil tilskuddsordningen opphøre når alle krav er dekket. Det forutsetter at skattekontorene ikke åpner nye tilsynssaker for perioden 2007 til 2017.

KFF synes det er ryddig og bra at regjeringen velger å korrigere lovgivningen slik at tidligere praksis kan videreføres. Vi oppfatter at lovformuleringene er dekkende. Henstillingene fra Stortinget og forarbeidene gjengitt ovenfor er dekkende for at praksis skal videreføres slik vi kjenner den fra før tilsynssakene ble åpnet. Vi håper at mva-kompensasjonssaken med dette har kommet til en avslutning. Selv om vi nå kan notere en seier for friskolene i denne saken, dreier det seg om å vinne tilbake «tapt land».

Jan Erik Sundby

Generalsekretær KFF